

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту наказу Міністерства фінансів України
«Про затвердження Змін до Порядку надіслання контролюючими органами
податкових повідомлень-рішень платникам податків»

1. Мета

Метою прийняття проєкту наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Змін до Порядку надіслання контролюючими органами податкових повідомлень-рішень платникам податків» (далі – проєкт наказу) є приведення Порядку надіслання контролюючими органами податкових повідомлень-рішень платникам податків, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 28.12.2015 № 1204, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 22.01.2016 за № 124/28254 (зі змінами) (далі – Порядок), у відповідність із нормами Податкового кодексу України (далі – Кодекс), Закону України від 30 червня 2023 року № 3219-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей оподаткування у період дії воєнного стану» (далі – Закон № 3219-IX), Закону України від 12 січня 2023 року № 2888-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо платіжних послуг» (далі – Закон № 2888-IX), Закону України від 01 грудня 2022 року № 2801-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення укладання угоди між Україною та Європейським Союзом про взаємне визнання кваліфікованих електронних довірчих послуг та імплементації законодавства Європейського Союзу у сфері електронної ідентифікації» (далі – Закон № 2801-IX), Закону України від 10 серпня 2023 року № 3317-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» (далі – Закон № 3317-IX), положень Порядку заповнення реквізиту «Призначення платежу» платіжної інструкції під час сплати (стягнення) податків, зборів, митних, інших платежів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, внесення авансових платежів (передоплати), грошової застави, а також у разі їх повернення, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 22.03.2023 № 148, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28.03.2023 за № 528/39584 (далі – Положення 148), та інших нормативно-правових актів.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Згідно з пунктом 64 розділу I Закону України від 01 грудня 2022 року № 2801-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення укладення угоди між Україною та Європейським Союзом про взаємне визнання кваліфікованих електронних довірчих послуг та імплементації законодавства Європейського Союзу у сфері електронної ідентифікації та інших законодавчих актів України щодо платіжних послуг» внесено зміни (зокрема у частині зміни назви цього Закону) до Закону України від 05 жовтня 2017 року № 2155-VIII «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» (далі – Закон № 2155-VIII). Отже, необхідно внести зміни до абзацу другого пункту 1 та підпункту 3 пункту 3 розділу III у

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [3FAA9288358EC0030400000065FC2E0040E6D700](#)

Підписувач [Марченко Сергій Михайлович](#)

Дійсний з [16.08.2024 11:33:06](#) по [16.08.2026 11:33:06](#)

Міністерство фінансів України

11120-07-62/21157 від 28.07.2025

частині зміни назви Закону № 2155-² VIII на нову «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги».

Згідно з підпунктом 69.37 пункту 69 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу тимчасово, на період із 01 серпня 2023 року до припинення або скасування воєнного стану на території України, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженим Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» (далі – Указ № 64/2022), у разі сплати платником податків протягом 30 календарних днів із дня, наступного за днем отримання податкового повідомлення-рішення (далі – ППР), суми податкового зобов'язання, нарахованого за результатами документальних перевірок, які були відновлені або розпочаті з 01 серпня 2023 року та завершені до дня припинення або скасування воєнного стану на території України, введеного Указом № 64/2022, штрафні (фінансові) санкції (штрафи), нараховані на суму такого податкового зобов'язання, вважаються скасованими, а пеня не нараховується.

Сума грошового зобов'язання, визначеного у ППР, вважається неузгодженою до моменту повної сплати податкового зобов'язання, визначеного в такому ППР, але не пізніше ніж протягом 30 календарних днів із дня, наступного за днем отримання платником податків такого ППР.

Сума податкового зобов'язання, сплаченого у порядку, передбаченому у підпункті 69.37 пункту 69 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу, не підлягає оскарженню.

При цьому норми статей 56 та 57 Кодексу застосовуються з урахуванням строків, визначених у підпункті 69.37 пункту 69 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу.

Враховуючи, що згідно з пунктом 57.3 статті 57 Кодексу у разі визначення грошового зобов'язання контролюючим органом за підставами, зазначеними у підпунктах 54.3.1–54.3.6 пункту 54.3 статті 54 Кодексу, платник податків зобов'язаний сплатити нараховану суму грошового зобов'язання протягом 10 робочих днів, що настають за днем отримання ППР, крім випадків, коли протягом такого строку такий платник податків розпочинає процедуру оскарження рішення контролюючого органу, тому з метою забезпечення виконання вимог підпункту 69.37 пункту 69 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу, необхідно внести зміни до розділу II Порядку, доповнивши його новим пунктом.

Відповідно до Закону № 3317-IX внесено зміни до Кодексу, зокрема до статті 200 розділу V Кодексу. Відтак для платників податку на додану вартість (далі – ПДВ) встановлено певні обмеження, зокрема в отриманні бюджетного відшкодування, якщо стосовно таких платників ПДВ прийнято рішення про застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) та якщо платник ПДВ до розрахунку суми від'ємного значення включив суми податку, сплачені отримувачем товарів / послуг у попередніх та звітному податкових періодах постачальникам товарів / послуг, які використані або будуть використані в операціях з першого постачання житла (об'єктів

житлової нерухомості), неподільного житлового об'єкта незавершеного будівництва / майбутнього об'єкта житлової нерухомості.

Якщо протягом періоду проведення контролюючими органами камеральної або документальної перевірки прийнято рішення про застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) у порядку, встановленому Законом № 3317-ІХ, такий контролюючий орган надсилає платнику податку ППР, в якому зазначається відмова в наданні бюджетного відшкодування. Таке ППР не підлягає оскарженню (пункт 200.14¹ статті 200 розділу V Кодексу).

Згідно з пунктом 200.4² статті 200 Кодексу не підлягає бюджетному відшкодуванню сума від'ємного значення, до розрахунку якої включено суми податку, сплачені отримувачем товарів / послуг у попередніх та звітному податкових періодах постачальникам товарів / послуг, які використані або будуть використані в операціях із першого постачання житла (об'єктів житлової нерухомості), неподільного житлового об'єкта незавершеного будівництва / майбутнього об'єкта житлової нерухомості.

Суми такого від'ємного значення зараховуються до складу податкового кредиту наступного звітного (податкового) періоду до їх повного погашення податковими зобов'язаннями.

Отже, враховуючи наведені зміни до статті 200 Кодексу, необхідно внести зміни до відповідних форм ППР.

Також відповідно до підпункту 129.3.4¹ пункту 129.3 статті 129 Кодексу нарахування пені, передбаченої у підпункті 129.1.4 пункту 129.1 статті 129, закінчується: у разі виявлення контролюючим органом факту заниження податковим агентом податкових зобов'язань при нарахуванні (виплаті) оподаткованого доходу на користь нерезидентів – у день настання строку погашення податкового зобов'язання, визначеного контролюючим органом за результатами перевірки. Тобто при прийнятті ППР неможливо розрахувати розмір такої пені. Зазначена пеня розраховується автоматично в день сплати узгодженого податкового зобов'язання. Отже, необхідно внести зміни до Порядку та ППР форми «Д» (додатки 22, 23 до Порядку) в частині уточнення випадків нарахування пені.

Відповідно до пункту 9 розділу II Порядку ППР згідно з пунктами 6–8 розділу II складаються контролюючим органом, який склав попередні ППР. Водночас відсутні положення щодо складання ППР у разі ліквідації контролюючого органу, який склав попередні ППР. Отже, необхідно внести зміни до пункту 9 розділу II Порядку.

Згідно з пунктом 56 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу проведення перевірок, що були розпочаті до 01 січня 2021 року, розгляд заперечень платників податків до актів (довідок) таких перевірок, прийняття за їх результатами ППР, а також їх оскарження здійснюються за правилами Кодексу, що діяли до 01.01.2021. Наведену норму враховано у формах ППР Порядку. Згідно з цією нормою у додатках до Порядку передбачено форми ППР, які заповнюються з позначкою «до 01 січня 2021 року» за результатами перевірок, розпочатих до 01.01.2021, та форми ППР, які заповнюються з позначкою «після 01 січня 2021 року» за результатами перевірок, розпочатих після 01.01.2021. Але на сьогодні виникла потреба виключення ППР форми «З» (додаток 8 до

Порядку) у зв'язку з відсутністю перевірок, розпочатих до 01.01.2023, за результатами яких може бути оформлено ППР форми «З» (додаток 8 до Порядку). Виключення наведеного додатка 8 до Порядку призводить до зміни номерів додатків 9–33 до Порядку на номери додатків 8–32 до Порядку.

З урахуванням змін до Кодексу, які внесені Законом № 2888-IX, змінено визначення податкового номера платника податків. При цьому відповідно до вимог пункту 63.6 статті 63 Кодексу облік платників податків у контролюючих органах ведеться за податковими номерами. З огляду на неоднозначність формулювання примітки до форм ППР (додатки 1, 5, 8, 14, 18, 20, 22, 24, 26, 27, 30, 32 до Порядку) (з урахуванням нової нумерації), а саме: «Для осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган, за прізвищем, ім'ям, по батькові і серією (за наявності) та номером діючого паспорта громадянина України.» потребує уточнення, що це стосується саме фізичних осіб.

Крім того, аналіз чинних форм ППР, наявна практика їх застосування, а також зміни до наказу Міністерства фінансів України від 04.07.2023 № 368 «Про затвердження Змін до Порядку надіслання контролюючими органами податкових повідомлень-рішень платникам податків», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20.07.2023 за № 1228/40284, внесені наказом Міністерства фінансів України від 28.07.2023 № 413 «Про внесення змін до Змін до Порядку надіслання контролюючими органами податкових повідомлень-рішень платникам податків», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 31.07.2023 за № 1290/40346, зумовлюють внесення численних, але несуттєвих технічних правок до форм ППР, наведених у додатках 1–30 (з урахуванням нової нумерації) до Порядку у частині структури, єдиного формату і логічного викладення інформації. Водночас із метою спрощення процедури сплати платником податку сум податкових зобов'язань за такими ППР окремі форми таких додатків доповнюються матричним кодом (QR-кодом). З огляду на зазначене, необхідно викласти форми ППР у новій редакції.

Також потрібно внести технічну правку до додатка 29 (форма «АН») (з урахуванням нової нумерації) у частині зміни кодів класифікації доходів бюджету. Так, на сьогодні кошти акцизного податку за кодами класифікації доходів бюджету сплачуються залежно від порядку їх зарахування до доходів державного бюджету – вид бюджету «30» або місцевого бюджету – вид бюджету «50», тоді як акцизний податок з пального зараховується на рахунок розмежування Казначейства – вид бюджету «85». Надалі такі кошти розподіляються між доходами державного бюджету та місцевих бюджетів.

3. Основні положення проєкту акта

Згідно з проєктом наказу розділ II Порядку доповнено новим пунктом 12, а саме передбачено, що, тимчасово, на період із 01 серпня 2023 року до припинення або скасування воєнного стану на території України, введеного Указом № 64/2022, у разі сплати платником податків протягом 30 календарних днів із дня, наступного за днем отримання ППР (форми «Р» та «Д», суми податкового зобов'язання, нарахованого за результатами документальних

перевірок, які були відновлені або розпочаті з 01 серпня 2023 року та завершені до дня припинення або скасування воєнного стану на території України, штрафні (фінансові) санкції (штрафи), нараховані на суму такого податкового зобов'язання, вважаються скасованими, а пеня не нараховується. Нове ППР при цьому не оформлюється.

Для забезпечення застосування норм підпункту 69.37 пункту 69 підрозділу 10 розділу XX Кодексу платник податків не пізніше наступного робочого дня після кожної сплати (у разі сплати частинами) податкового зобов'язання, зазначеного у цьому пункті, надає контролюючому органу у порядку, визначеному у статті 42 Кодексу, повідомлення про застосування норм підпункту 69.37 пункту 69 підрозділу 10 розділу XX Кодексу, в якому зазначає найменування платника податків – юридичної особи відповідно до установчих документів / прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) платника податків – фізичної особи, податковий номер платника податків (ідентифікаційний код юридичної особи (резидента), відокремленого підрозділу юридичної особи (резидента і нерезидента) в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України або обліковий номер, який присвоюється контролюючими органами, або реєстраційний номер облікової картки платника податків – фізичної особи (для осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган, облік ведеться за прізвищем, ім'ям, по батькові (за наявності) і серією (за наявності) та номером діючого паспорта громадянина України).

Крім того, проектом наказу забезпечується приведення Порядку та ППР форми «Д» (додатки 21, 22 до Порядку) (з урахуванням нової нумерації) у відповідність із вимогами підпункту 129.3.4¹ пункту 129.3 статті 129 Кодексу в частині нарахування пені, передбаченої у підпункті 129.1.4 пункту 129.1 статті 129. Так, в абзаці другому підпункту 5 пункту 3, у підпункті 3 пункту 4, у пункті 11 розділу II Порядку після слів та цифр «до статті 129 Кодексу), «Д» вноситься доповнення «(крім пені за заниження податковим агентом податкового зобов'язання при нарахуванні (виплаті) оподаткованого доходу на користь нерезидентів за кодом класифікації доходів бюджету 11020500 податок на прибуток іноземних юридичних осіб відповідно до статті 129 Кодексу)». Наведені особливості нарахування пені згідно з проектом наказу вносяться також до ППР форми «Д» (додатки 21, 22 Порядку) (з урахуванням нової нумерації) у вигляді примітки «Крім випадків нарахування пені за заниження податковим агентом податкового зобов'язання при нарахуванні (виплаті) оподаткованого доходу на користь нерезидентів.»

Відповідно до проекту наказу пункт 9 розділу II Порядку доповнено новим абзацом:

«У разі ліквідації контролюючого органу, який склав попереднє податкове повідомлення-рішення, податкове повідомлення-рішення згідно з пунктами 6–8 цього розділу складаються контролюючим органом, який здійснює адміністрування податків, зборів, платежів платника податків, щодо якого виносяться такі рішення.»

Проектом наказу виключено ППР форми «З» (додаток 8 до Порядку) через відсутність перевірок, розпочатих до 01.01.2023, за результатами яких

6

приймається ППР форми «З» (додаток 8 до Порядку). У зв'язку з виключенням додатка 8 до Порядку змінюється нумерація додатків 9 – 33 до Порядку, вони стають додатками 8 – 32 відповідно.

Згідно з проектом наказу ППР доповнюються інформацією про судові / адміністративні рішення, що вплинули на розмір донарахованих грошових зобов'язань у порядку, передбаченому у статті 60 Кодексу, у додатках 2, 3, 6, 7, 9 – 14, 19, 20, 23, 24 (з урахуванням нової нумерації).

Також проект наказу забезпечує приведення Порядку та форм ППР у відповідність із вимогами статті 58, пунктів 11, 56 підрозділу 10 розділу XX Кодексу в частині доповнення підстав, у разі встановлення яких за результатами перевірки контролюючий орган надсилає (вручає) платнику податків ППР, розширення інформації, яка повинна міститись у ППР, прийнятих за результатами перевірки.

Крім того, проектом наказу передбачено внесення до форм ППР технічних правок щодо структури, логічного розміщення та єдиного формату викладення інформації у всіх формах ППР та доповнення матричним кодом (QR-кодом) додатків 1–3, 6, 7, 17–26, 28–30 (з урахуванням нової нумерації).

4. Правові аспекти

Проект наказу розроблено відповідно до норм Кодексу, Закону № 3219-IX, Закону № 2888-IX, Закону № 2801-IX, Закону № 3317-IX та підпункту 5 пункту 4 Положення про Міністерство фінансів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 375 (зі змінами).

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація наказу не потребує фінансування з державного чи місцевих бюджетів України.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект наказу не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю та не потребує зазначення позицій відповідних заінтересованих сторін: уповноважених представників всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідних органів місцевого самоврядування, уповноважених представників всеукраїнських профспілок, їхніх об'єднань, всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців, Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, їх спілок, Уповноваженого із захисту державної мови.

Проект наказу потребує погодження з Міністерством цифрової трансформації України, Державною податковою службою України, Державною митною службою України, Державною регуляторною службою України.

Проект наказу підлягає державній реєстрації в Міністерстві юстиції України.

Проект наказу не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності та на розгляд Наукового комітету Національної ради з питань розвитку науки і технологій не надсилався.

Згідно з пунктом 4 розділу II Закону № 3219-IX, пунктом 3 розділу II Закону № 2888-IX до порядку підготовки та прийняття нормативно-правових актів, що приймаються на виконання вимог цих законів, не застосовуються вимоги Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

7. Оцінка відповідності

У проекті наказу відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції; прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод; впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією; створюють підстави для дискримінації.

У проекті наказу відсутні правила і процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією.

Проект наказу не потребує проведення громадської антикорупційної, громадської антидискримінаційної та громадської гендерно-правової експертизи.

8. Прогноз результатів

Прийняття наказу забезпечить приведення Порядку та форм ППР у відповідність із нормами чинного законодавства.

Реалізація наказу не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; на розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Міністр фінансів України

Сергій МАРЧЕНКО

_____ 20__ року